gemeente Twenterand

Bestuursrapportage (Berap) 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 4

Inleiding Bestuursrapportage (Berap) 2022 5

Programma Sociaal Domein 8
- Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning 9
- Doelenboom Onderwijs 12
- Verklaring verschillen programma Sociaal Domein 14

Programma Ruimte 15
- Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH 16
- Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en VTH 18
- Verklaring verschillen programma Ruimte 20

Programma Economie en vrijetijdsbesteding 21
- Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme 23
- Doelenboom Economie en werkgelegenheid 25
- Doelenboom Sport 27
- Verklaring verschillen programma Economie en vrijetijdsbesteding 29

Programma Fundament 30
- Doelenboom Dienstverlening en klantcontact 31
- Verklaring verschillen programma Fundament 33

Projecten 35

Financiële positie en ontwikkeling 36

Inleiding Bestuursrapportage (Berap) 2022

Algemeen

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage (hierna te noemen Berap) van 2022 aan. Met de Berap wordt tussentijds verantwoording afgelegd door het college aan de raad over het behalen van de doelstellingen uit de programmabegroting 2022. De verantwoording gaat over de periode van 1 januari tot 1 augustus 2022.
Die periode die in het teken heeft gestaan van een aantal zware onderwerpen die de politieke en maatschappelijke agenda in Nederland hebben beheerst: stikstof, asielzoekers, oorlog in Oekraïne met als gevolg een oplopende inflatie en daling van de koopkracht. Deze ontwikkelingen, gekoppeld aan de overspannen arbeidsmarkt, zorgen voor een onzeker nabije toekomst. Deze ontwikkelingen, gekoppeld aan de overspannen arbeidsmarkt, kunnen hun weerslag hebben op het behalen van onze gemeentelijke doelen en de financiën, zeker naar de toekomst toe.
In de Berap wordt een financieel overzicht gegeven. Per programma en per onderwerp wordt op basis van de doelenbomen 2022 gerapporteerd over de relevante afwijkingen in de uitvoering. Als er geen afwijking is, dan wordt er niets vermeld. Ook wordt per programma een verklaring van de financiële verschillen opgenomen. Het hoofdstuk ‘Financiële positie en ontwikkeling’ bevat het financiële rapportagedeel van deze Berap.

Realisatie doelstellingen programmabegroting 2022

Met onze sluitende programmabegroting 2022 willen wij voorzieningen in stand houden en een vangnet creëren voor de meest kwetsbare inwoners van onze gemeente. De Berap sluit met een voordeel van € 1.255.000,-. Dit voordeel bestaat uit incidentele en structurele wijzigingen. Daar waar het structurele voordelen betreft zijn deze al meegenomen in de UitgangsPuntenNotitie 2023.
In deze inleiding lichten wij er enkele ontwikkelingen uit die bijdragen aan het behalen van de doelen uit de programmabegroting 2022. Als het behalen van de doelen uit de programmabegroting 2022 niet volgens planning verloopt, dan wordt dat aangegeven bij de doelenbomen.
Programma sociaal domein
In de doelenboom maatschappelijke ondersteuning komen alle ontwikkelingen binnen het sociaal domein samen. Vertrekpunt is dat er altijd een vangnet moet zijn voor de meest kwetsbaren. 2022 loopt op koers, maar alertheid blijft geboden. Nog steeds krijgen gemeenten (inclusief het sociaal domein) onvoldoende geld van het Rijk voor de bijbehorende taken. Rijksvoorstellen voor het abonnementstarief en voor de hervormingsagenda zullen nog komen. Bovendien verwachten wij prijsstijgingen in de zorg. Vanuit het programma sociaal domein kunnen er diverse positieve bijstellingen van de begroting worden ingebracht, dat is positief. Het gaat hier bijvoorbeeld om het woonplaatsbeginsel en de Wmo begeleiding, structureel samen maar liefst 7 ton voordeel. Vanuit sociale zaken (bijstand) is er een voordeel van 2 ton incidenteel. Beide ‘meevallers’ maken de financiële opgave wat minder groot. Echter, de noodzaak om bij te sturen blijft, zoals ook aangegeven bij de uitgangspuntennotitie en bij Twenterand Duurzaam Financieel Gezond.
Programma ruimte
De voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023 bepaalt grotendeels de ontwikkelingen binnen het programma Ruimte. Na de zomer wordt duidelijk of die invoeringsdatum blijft staan. Tot nu toe stond 2022 in het teken van het realiseren, uitvoeren en/of afronden van de diverse plannen. Twee ontwikkelingen hebben daarin een grote invloed. Door de oorlog in Oekraïne stijgen de prijzen op dit moment hard en zijn materialen beperkt beschikbaar. Daardoor kan het zijn dat in de tweede helft van het jaar budgetten worden overschreden of de planning niet wordt gehaald. Een andere ontwikkeling is de schaarste op de arbeidsmarkt. Daardoor kan het zijn dat prioriteiten worden verlegd of werkzaamheden minder snel kunnen worden uitgevoerd.
De afspraken uit het nationale Klimaatakkoord van juni 2019, waaraan de gemeenten zich vrijwel unaniem hebben verbonden, hebben tot nieuwe uitvoeringstaken bij gemeenten geleid, vooral voor de thema's Gebouwde omgeving en Opwek hernieuwbare Energie waarvoor een belangrijke regierol bij gemeenten is neergelegd. Uit de meicirculaire 2022 hebben wij een decentralisatie-uitkering gekregen voor de uitvoeringstaken voor het nationale Klimaatakkoord van juni 2019. Dit geld, een bedrag van € 241.562,-, is bedoeld voor personele capaciteit op Klimaattaken in 2022. De uitvoeringstaken liggen op het gebied van verduurzaming gebouwde omgeving, Mobiliteit, Energie-infrastructuur en elektriciteit (ruimtelijke inpassing en RES) en bedrijven (o.a. toezicht en handhaving).

Programma Economie en vrijetijdsbesteding
De opgave binnen het programma Economie en Vrijetijdsbesteding is vooral het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dat betekent partijen bij elkaar brengen die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van het maatschappelijk effect. Het organiseren van het goede samenspel tussen die partijen moet leiden tot een meerwaarde voor Twenterand. Wij zetten steeds meer in op het versterken van netwerken en onze relaties daarbinnen. Netwerken die enerzijds lokaal aanwezig zijn. Maar wij moeten ook steeds meer gebruik maken van regionale, provinciale, landelijke en grensoverschrijdende structuren en mogelijkheden. Kennisuitwisseling tussen de 3 o's, ondernemers, onderwijs en overheid, is van belang in de zoektocht naar nieuwe ideeën en mogelijkheden.
De Netwerkorganisatie Gastvrij Twenterand zet in op lokale promotie die aansluit bij Gastvrij Twente, met specifieke aandacht voor onder andere de gebiedspromotie Engbertsdijksvenen. Met de geactualiseerde Nota Vrijetijdseconomie moeten cultuur en evenementen hier een prominentere rol in krijgen. De economische visie en de detailhandelsstructuurvisie moeten dit jaar verder vorm krijgen. Het proces van de visie buitengebied zal nog dit jaar worden afgerond en in de doelenboom sport ligt de focus op het afronden van de actualisatie van het accommodatiebeleid. Belangrijke opgaven in die actualisatie zijn duurzaamheid, een beter gezamenlijk gebruik van de voorzieningen en de zelfwerkzaamheid stimuleren.
In het actualiseren van de sportvisie is er ook aandacht voor de effecten van corona op de ledenaantallen van de verenigingen. De sportvisie is erop gericht om, via diverse beleidsthema's, 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen.
Programma Fundament
In plaats van Fundament spreken we voortaan over Bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering gaat over de werking van onze gemeente, toegelicht op drie gebieden: de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, het verzorgen van randvoorwaarden, informatie en advies en de ondersteuning van de gemeenteraad via de griffie.
De oorlog in Oekraïne heeft ertoe geleid dat in het eerste half jaar 2022 inwoners en ondernemers veel meer dan normaal contact opnamen met de frontoffice en burgerzaken van de gemeente. In korte tijd is een goed werkende takenverdeling opgezet met ZorgSaam en Vluchtelingenwerk. En Burgerzaken heeft inmiddels 162 Oekraïense vluchtelingen ingeschreven in de BRP en voorzien van een BSN nummer. Landelijk zien we dat de druk op vluchtelingenopvang toeneemt. Het Rijk richt zich steeds meer op gemeenten. Dwang komt daarbij steeds meer in beeld met mogelijke gevolgen voor onze gemeente.
Een ander gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn de sancties van de EU tegen Rusland. Gemeenten zijn verplicht de leveringscontracten voor gas voor 10 oktober 2022 te beëindigen. Dat betekent dat we onze gasinkoop opnieuw moeten aanbesteden en die aanbesteding leidt mogelijk tot fors hogere kosten.
Met de gemeente Ommen worden de mogelijkheden verkend dat Twenterand op basis van een dienstverleningsovereenkomst de taken van de Publieksdiensten in Ommen uitvoert. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2023.

Financiële toelichting

Per programma is aangegeven of ontwikkelingen leiden tot bijgestelde ramingen. Het gaat dan om relevante afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen in de Programmabegroting 2022. Deze Berap sluit met een voordeel van afgerond € 1.255.000,-. Voorgesteld wordt om het positief saldo te storten in de Algemene Risico Reserve. De grootste voor- en nadelen waarover in deze Berap gerapporteerd wordt zijn Dit zijn de grootste posten (€ 45.000,- en hoger):

Sociaal Domein		
Lagere kosten WMO begeleiding	V	€ 500.000
Eenmalige uitgave klimaatinstallatie Brede school Den Ham	N	€ 100.000
Lagere kosten PGB jeugd	V	€ 62.000
Diverse posten Sociale Zaken, met name Bijstand	V	€ 243.000

Ruimte		
Hogere leges omgevingsvergunning	V	€ 120.000
Hogere opbrengst erfpacht	V	€ 45.000

Fundament/Bedrijfsvoering		
Hogere algemene uitkering	V	€ 600.000
Nadeel energiekosten	N	€ 85.000
Hogere wachtgelden voormalig wethouders	N	€ 75.000
Lagere verhuuropbrengsten gemeentehuis	N	€ 55.000

Een toelichting op deze bedragen is verderop in de Berap te vinden

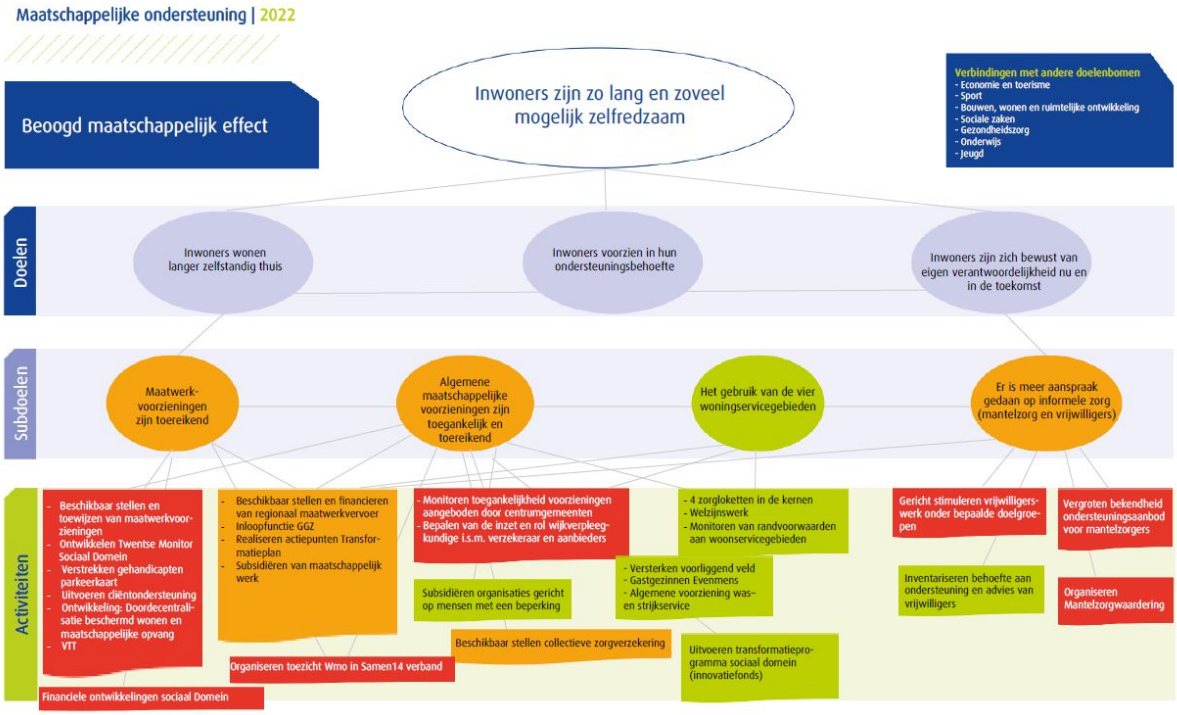
Programma Sociaal Domein

Inleiding

Perspectief 2022 sociaal domein
Zorg en ondersteuning, werk en inkomen, (passend) onderwijs en overig preventief beleid met name rond jeugd en gezondheid vormen het hart van het Programma Sociaal Domein. Dit programma streeft er naar dat de inwoners van Twenterand zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en daar zelf over beslissen om mee te kunnen doen in de samenleving. Thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of op het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving worden hierbij benut. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. Dit is een forse opgave. De sociaaleconomische problematiek in onze gemeente is stevig en dus de opgave in het sociaal domein is eveneens groot. De gemeente heeft een wettelijke taak in het sociaal domein. Wij verliezen niet uit het oog dat er altijd een vangnet moet zijn voor de meest kwetsbaren. Ook zullen er de juiste voorzieningen moeten zijn ter ondersteuning van die eigen kracht.
Het inhoudelijk kader van dit programma wordt gevormd door onze integrale beleidsnota Sociaal Domein 2019-2023 (de looptijd is recent verlengd, binnenkort verschijnt de evaluatie van het sociale beleid), waarbij een stevige koppeling met (het ontwikkelprogramma) Transformatie aan de orde is. Vernieuwen en besparen gaan hand in hand.
In deze Bestuursrapportage gaan wij in op de meest belangrijke inhoudelijke en financiële ontwikkelingen sociaal domein. Zie hiervoor de doelenboom maatschappelijke ondersteuning waar alles bijeenkomt. Veel loopt op koers, maar alertheid blijft geboden. Landelijk is dit nog steeds in beweging en voor gemeenten (inclusief het sociaal domein) nog niet afdoende geregeld zodat gemeenten ook de middelen krijgen die bij de taken passen. Ook zitten er rijksvoorstellen rond het abonnementstarief en de hervormingsagenda nog in het verschiet en verwachten wij prijsstijgingen in de zorg. Het doet ons deugd dat er vanuit programma sociaal er diverse positieve bijstellingen van de begroting kunnen worden ingebracht. Het woonplaatsbeginsel en Wmo begeleiding, al benoemd in de uitgangspunten notitie: structureel samen 7 ton voordeel maar liefst, en daarnaast nu vanuit sociale zaken (met name bijstand) ruim 2 ton incidenteel, maken de financiële opgave wat minder groot, zij het dat de urgentie om bij te sturen zoals ook aangegeven is door ons college bij uitgangspuntennotitie en bij Twenterand Duurzaam Financieel Gezond zeker niet weg is.

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven. Daartoe werken we er aan om de inwoners zo lang dit mogelijk en wenselijk is zelfstandig thuis te laten wonen. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We zorgen voor goed ingerichte woonservicegebieden. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners op hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Daar waar nodig zetten we een maatwerkvoorziening in om in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te voorzien.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Activiteiten

- Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein
  Omschrijving (toelichting)
  Ontwikkelingen sociaal domein

De voortgang binnen programma Sociaal loopt in het algemeen op schema. De regiovisie jeugdhulp is vastgesteld, de afwikkeling van Soweco vordert en de rapportage inclusieve arbeidsmarkt is aangeboden. De energietoeslag voor inwoners met een laag inkomen is bovendien snel uitgezet. Enige vertraging zit op het onderwerp Herpositionering jongerenwerk hetgeen met name te maken heeft met de complexiteit van dit onderwerp. Diverse grotere trajecten zoals de was- en strijkservice, het preventie-akkoord en onderwijshuisvesting (IHP) zijn vergevorderd en de twee laatstgenoemde onderwerpen komen in kwartaal 3 tot besluitvorming. Ook wordt gewerkt aan de evaluatie van onze Integrale Beleidsnota Sociaal Domein, die t.z.t. vernieuwd gaat worden en lopen regionaal diverse inkooptrajecten rond jeugd en Wmo. Via de nieuwsbrief stand van zaken sociaal domein is de Raad en zijn onze organisaties geïnformeerd.
In de uitvoering blijft er drukte, niet alleen door werkzaamheden voor de opvang van Oekraïners, maar ook bij de toegang, waar met name bij Wmo het aantal zaken en de complexiteit toeneemt. Dit speelt bij huishoudelijke ondersteuning (ook door vele herindicaties) en voorzieningen. Bij jeugd zijn de wachttijden ‘stabiel’ doch aan wel de lange kant met name vanwege het aantal spoedcasussen, waaronder overdrachten van Veilig Thuis Twente (VTT) . Eén en ander is niet in balans is met de beschikbare capaciteit. We monitoren dit intensief. Inmiddels is tot een tijdelijke oplossing besloten (voor consulenten en backoffice) en later dit jaar wordt de balans opgemaakt voor de toekomst. We blijven daarnaast met onze partners werken aan transformatie met de versterking van het voorliggend veld en spreken ook daarbij over aanpassing van de kernteams.
De raad heeft ingestemd met de opheffing van de GR SOWECO. Hiervoor is een liquidatieplan opgesteld waarmee de raad heeft ingestemd. Het liquidatiesaldo bedraagt € 4.579.000,00 en zal volledig ter beschikking worden gesteld aan de eigenaar van Soweco N.V., namelijk de gemeenschappelijke regeling Soweco. Na de verkoop van het pand aan de Plesmanweg, start de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling SOWECO aan haar finale fase. Dan zullen alle overige rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke regeling worden afgewikkeld. De gemeenschappelijke regeling zal het liquidatiesaldo naar rato aan de deelnemende gemeenten uitkeren. Er is veel aandacht geweest voor de personele component. Inmiddels zijn ook diverse medewerkers collega's geworden doordat ze bij ons in dienst zijn getreden.
Financiën Jeugd, Wmo en Sociale Zaken
De financiën sociaal domein blijven nu en ook in de komende jaren onze aandacht vragen. Er spelen diverse ontwikkelingen op het gebied van Jeugd en Wmo, waarbij hieronder nader wordt stilgestaan.

Jeugd
Naar verwachting zullen op basis van de huidige inzichten de uitgaven voor jeugdzorg eind 2022 binnen de begroting blijven. Echter gaat het wel om een openeinde regeling en is voorzichtigheid geboden, gedurende het jaar kunnen er uitgaven bijkomen die nu nog niet konden worden voorzien, bijvoorbeeld vanwege onvoorziene omstandigheden (denk bijvoorbeeld aan in te zetten zwaardere en duurdere vormen van jeugdzorg i.v.m. acute crisis). Ook dit jaar zal er weer een aanvraag gedaan worden voor de compensatieregeling ‘Onderbreking financieringssystematiek voogdij en 18+ (dit jaar is hierin ook het woonplaatsbeginsel opgenomen). Mocht de aanvraag gehonoreerd worden dan wordt de hoogte van de compensatie later in het jaar bekend en bij de decembercirculaire geëffectueerd. Bij de jaarrekening wordt integraal de financiële balans opgemaakt rond alle posten woonplaatsbeginsel.

Sinds 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel van kracht. In het nieuwe woonplaatsbeginsel zijn afspraken gemaakt over welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de uitgangspuntennotitie, waarin is aangegeven dat voor 2022, 2023 en 2024 sprake is van een voorlopig voordelig structureel saldo van € 200.000 per jaar. Een andere relevante ontwikkeling die van invloed zou kunnen zijn op het uiteindelijke financiële saldo is de afstemming die wordt gevoerd over indexatie van lonen n.a.v. CAO wijzigingen op het gebied van met name jeugd. Op dit moment is de uiteindelijke uitkomst nog niet bekend. Voor het meerjarenbeeld is ook van de belang de uitkomst van nieuwe regionale afspraken rond de inkoop jeugdbescherming c.s. Een prijsverhoging wordt verwacht.

Wmo
Naar verwachting zullen op basis van de huidige inzichten de uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning eind 2022 binnen de begroting blijven. Ook hier geldt net als bij jeugdzorg dat het om een openeinde regeling gaat en dat voorzichtigheid geboden is, gedurende het jaar kunnen er uitgaven bijkomen die nu nog niet konden worden voorzien (bijvoorbeeld door nieuwe instroom). Met ingang van 1 juli 2022 is gestart met de was- en strijkservice. Medio juni zijn er 9 deelnemers aan de was- en strijkservice in beeld. Aangezien het nu nog te vroeg is om het daadwerkelijke financiële

effect van de was- en strijkservice te kunnen bepalen (herindicaties lopen nog), zal pas in het najaar het financiële effect van de was- en strijkservice zichtbaar worden.
Ook voor Wmo voorzieningen is op basis van de huidige inzichten de verwachting dat de uitgaven voor 2022 binnen de begroting blijven. Echter is het vanuit ervaring in eerdere jaren bekend dat een enkele woningaanpassing (die niet altijd aan de voorkant volledig in beeld zijn) kan zorgen voor de nodige druk op het budget. Een belangrijke ontwikkeling die een rol speelt bij rolstoel- en woningvoorzieningen is dat er door de komst van een nieuwe verordening nauwlettender kan worden getoetst en er meer openingen zijn om oplossingen te vinden in het voorliggend veld. Daarnaast is er meer ingezet op sturing op het gebied van het hulpmiddelenbestand, waarmee meer kostenefficiëntie wordt bereikt. Het ligt echter wel in de lijn der verwachtingen dat er voor 2023 i.vm. de gestegen inflatie en grondstofprijzen wel rekening dient te worden gehouden met een hogere prijsindexering. Zoals bij de uitgangspuntennotitie is aangegeven zal Wmo begeleiding naar verwachting structureel lager gaan uitkomen. Derhalve is besloten om het structureel begrote bedrag (3.9 miljoen) met € 500.000 te verlagen. Dat geldt ook voor het huidige begrotingsjaar. Ook hier gaat het om een openeinderegeling en is derhalve nog steeds voorzichtigheid geboden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de uitgangspuntennotitie.

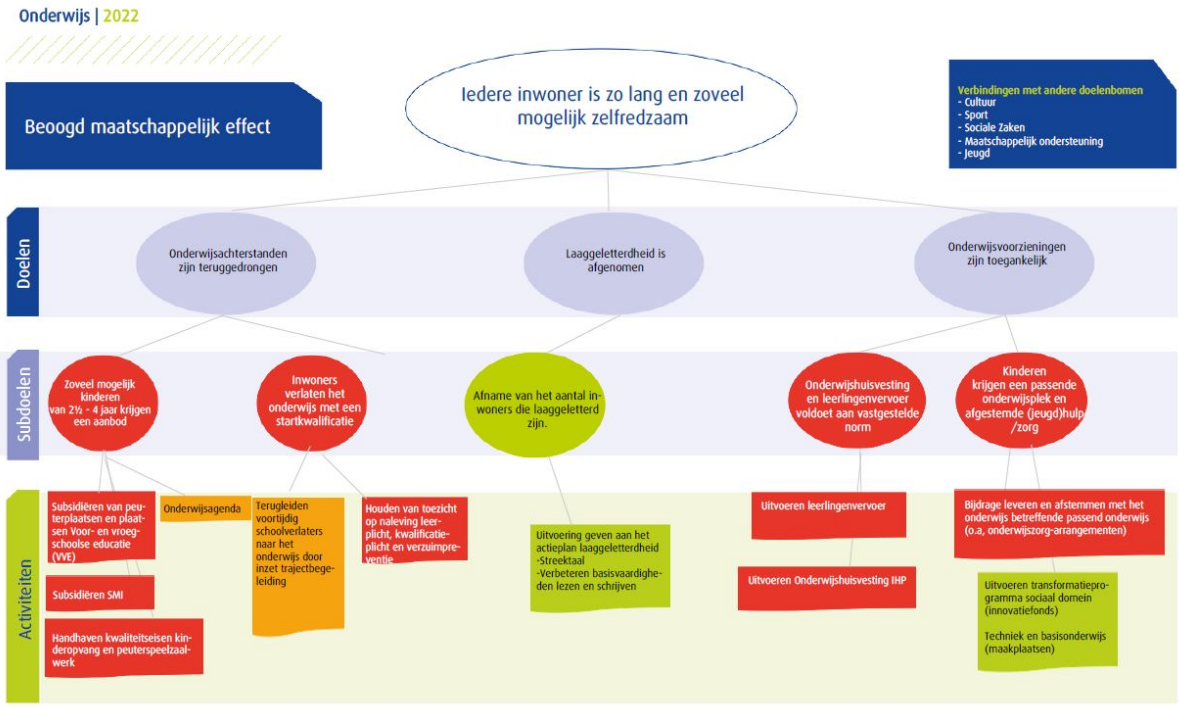
Sociale Zaken
In algemene zin is er een forse afname zichtbaar van het aantal uitkeringen bijstand (begroting 2022 444 versus 391 juni 2022). Dit heeft tot gevolg dat er naar verwachting eind 2022 sprake zal zijn van een incidenteel voordelig saldo van 2 ton ten opzichte van de begroting. Vanzelfsprekend speelt de arbeidsmarkt, waarbij sprake is van een grote vraag naar arbeidskrachten, een grote rol bij de totstandkoming van het effect. Andere redenen voor het voordelig uitkomen van het saldo zijn in algemene zin gelegen in het feit dat de compensatie van de loonkostensubsidie gunstig uitpakt in de rijksvergoeding. Loonkostensubsidie wordt ingezet voor doelgroepen die verminderde arbeidscapaciteit hebben; onder het doelgroepenregister vallen zoals VSO-PRO. Er is bij de prognoses rekening gehouden met een mogelijk lagere toekomstige Rijksbijdrage.

Om de sterk stijgende kosten voor energie te kunnen opvangen, hebben gemeenten vanuit het Rijk middelen ontvangen om lage inkomens hiervoor te compenseren. Twenterand heeft besloten dat er voor € 800 per huishouden wordt uitgekeerd, waarbij huishoudens met een inkomen tot en met 120% van het minimuminkomen in aanmerking komen voor deze compensatie. Huishoudens die buiten de doelgroep van 120% van het minimuminkomen vallen konden alsnog een aanvraag indienen voor de € 800 compensatie. In Twenterand is er medio juni 2022 voor € 338.400 ambtshalve uitgekeerd aan huishoudens tot en met 120% van het minimuminkomen. Daarnaast is er voor € 381.600 toegekend aan aanvragen die buiten de ambtshalve doelgroep vallen. Met betrekking tot de laatstgenoemde aanvragen worden aanvragen nog beoordeeld, het toegekende bedrag zal gedurende 2022 dan ook verder gaan oplopen. Kort voor de zomervakantie is aanvullend door het kabinet besloten om de energietoeslag met nog eens € 500 per huishouden te verhogen tot € 1.300,-. Dit is inmiddels gezien de urgentie voor gezinnen en individuen ook door ons college direct in uitvoering gezet. Vanuit het Rijk is er € 908.900 (meicirculaire) plus € 500.000 (ophoging) toegezegd (dit is inclusief uitvoeringskosten). In het najaar wordt gekeken of de middelen voldoende zijn of dat er geld overblijft voor eventueel aanvullende acties.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn er ook vluchtelingen in Twenterand opgevangen. Mede met dank aan de vele inspanningen en inzet van partners en de Twenterandse samenleving. In totaal wordt voor de opvang van vluchtelingen in een bedrag van 1,7 miljoen euro ontvangen. Voor de uitgaven die in het kader van de opvang van de Oekraïense vluchtelingen worden gedaan is de gemeente verantwoordelijk. Op een later moment worden de kosten verantwoord richting het Rijk en worden hiervoor middelen ontvangen. Medio juni 2022 is er in totaal € 90.000 uitgegeven in het kader van Oekraïense vluchtelingen (de gemaakte kosten variëren van bijvoorbeeld uitgaven voor de aanschaf van meubilair, internetaansluitingen tot aan medische kosten). Daarnaast wordt leefgeld verstrekt aan de Oekraïense vluchtelingen, waarmee kan worden voorzien in het levensonderhoud.

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Onderwijsachterstanden zijn teruggedrongen

Het doel van onderwijsachterstandenbeleid is in een vroegtijdig stadium achterstanden en problemen bij kinderen signaleren. Zo kan tijdig de juiste ondersteuning geboden worden en hebben kinderen op vervolgonderwijs een betere start. Tevens hopen we met deze preventieve inzet in de toekomst minder vaak jeugdhulpvoorzieningen in te zetten.

Doel: Laaggeletterdheid is afgenomen

Laaggeletterden zijn niet in staat gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de
samenleving, thuis en op het werk. Onze doelstelling is om te komen tot een vermindering van de laaggeletterdheid in Twenterand met als resultaat een grotere kans op geluk, gezondheid en groei van onze inwoners.

Doel: Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente dat er in specifieke gevallen extra ondersteuning beschikbaar is voor kinderen in
aanvulling op een passende onderwijsplek, zoals het passend onderwijs beoogt.

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan vastgestelde norm

Activiteiten

- Onderwijshuisvesting en IHP
  Omschrijving (toelichting)

Er wordt een eenmalige tegenvaller verwacht bij het vervangen van de klimaatinstallatie brede school Den Ham. De huidige installatie functioneert niet meer goed. De totale geraamde kosten bedragen rond de € 300.000, waarvoor € 40.000 voor rekening van de gemeente komt. De resterende € 260.000 wordt dan verdeeld over de leden van de Vereniging van Eigenaren en daar maken wij ook onderdeel van uit. Dus een ruwe schatting van de kosten voor de gemeente bedraagt circa € 97.000. Over de verdeling van de kosten bestaat nog geen consensus. Vervolggesprekken moeten nog plaatsvinden. Voorgesteld wordt vanuit voorzichtigheid € 100.000 bij te ramen. Er wordt nog onderzocht of er subsidiemogelijkheden zijn.

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Programma Sociaal Domein		
Lasten		
Doelenboom Sociale zaken	V	-243.000,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	V	-500.000,00
Doelenboom Gezondheidszorg		0,00
Doelenboom Onderwijs	N	21.595,00
Doelenboom Jeugd	V	-62.000,00
	V	-783.405,00
Baten		
Doelenboom Sociale zaken		0,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning		0,00
Doelenboom Gezondheidszorg		0,00
Doelenboom Onderwijs	N	19.000,00
Doelenboom Jeugd		0,00
	N	19.000,00
Totaal programma Sociaal Domein	V	-764.405,00

Het voordeel van € 764.405 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Sociale zaken:
Er is een daling van het aantal bijstandsgerechtigden en een hogere uitstroom uit IOAW en IOAZ. BBZ kent nagekomen kosten, De BUIG geeft enige ruimte, maar de loonkostensubsidies die hieruit betaald worden kennen een nadeel. Per saldo resteert een voordeel van € 243.000
Voor de uitkeringen welke we aan de vluchtelingen uit Oekraïne verstrekken worden we door het Rijk gecompenseerd.

Maatschappelijke Ondersteuning:
Obv verdiepende analyse is besloten om de begroting voor Wmo begeleiding structureel naar beneden bij te stellen met € 500.000. Deze bijstelling is voor 2023 en verder reeds in de UPN meegenomen en wordt nu derhalve ook verwerkt in 2022.

Onderwijs:
Van de ontvangen Asschermiddelen van € 61.000 wordt € 25.000 gereserveerd voor de kosten van sociaal medische indicaties (SMI) kinderopvang. Het restant van € 36.000 kan in 2022 vrijvallen.
De klimaatinstallatie van de Brede school Den Ham moet vervangen worden. Kosten worden geschat op € 300.000, waarvan € 40.000 voor rekening van de gemeente komt. Het restant wordt verdeeld onder de leden van de Vereniging van Eigenaren, waar wij ook deel van uitmaken. Voorgesteld wordt dus om eenmalig € 100.000 te ramen.
De rijksmiddelen OAB 2022 vallen € 19.000 lager uit dan begroot. Daarom wordt voorgesteld de baten en lasten beide met €19.000 te verlagen, dus budgettair neutraal. Daarnaast worden de toegerekende lasten (onze eigen overhead) ten laste van OAB gebracht waardoor het begrotingssaldo met € 26.000 verbetert.
Tenslotte is er sprake van nog enkele kleine bedragen en afrondingen binnen onderwijs.

Jeugd:
Op basis van extrapolatie is de verwachting dat het budget PGB jeugd eind 2022 op € 118.000 uitkomt, dit is een voordeel van € 62.000 t.o.v. wat er voor 2022 is begroot (€ 180.000). In 2021 bedroegen de lasten PGB Jeugd € 125.000.
Middels afzonderlijk advies is de lijn ingezet om deze onderuitputting vanaf 2023 beschikbaar te houden voor de financiering van het scheidingspunt, welke tot doel heeft de schadelijke gevolgen van scheidingen met name ook bij de jeugd te beperken.

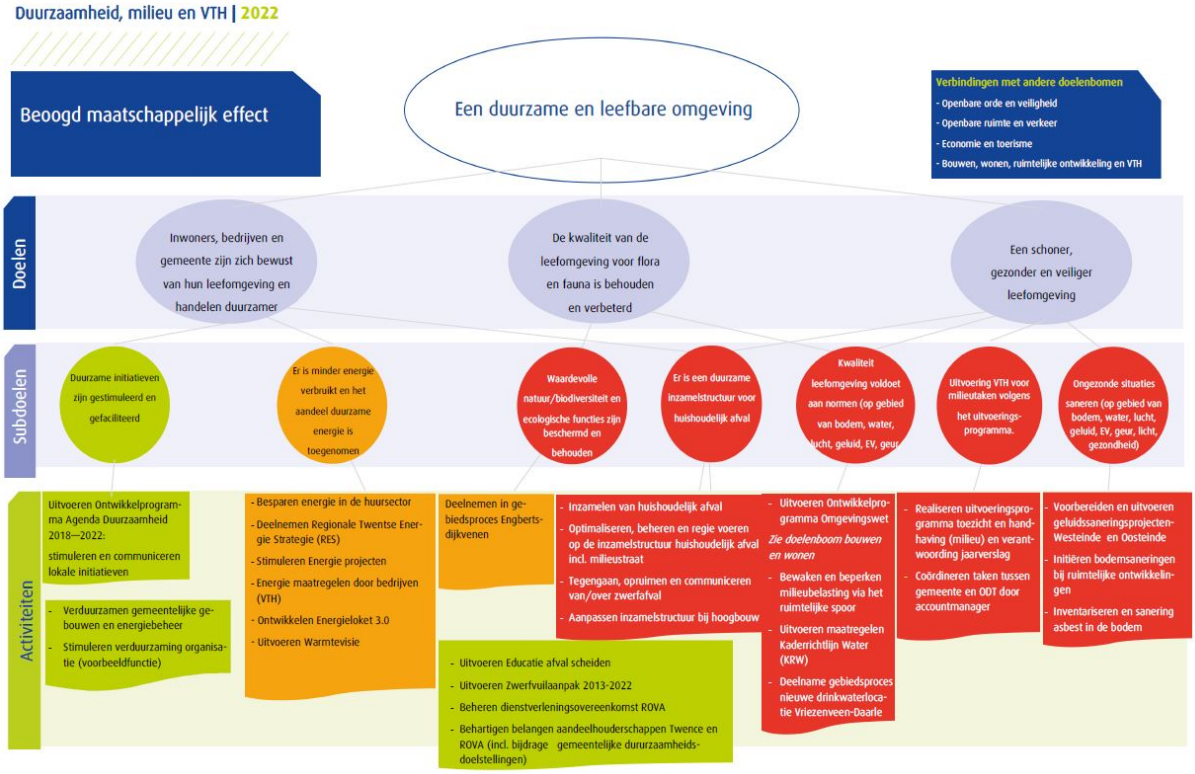
Programma Ruimte

Inleiding

De invoering van de Omgevingswet per 01/02/2022 heeft impact en we zijn druk bezig met de voorbereidingen. Na de zomer zal pas duidelijk worden of de wet daadwerkelijk op 01/01/2023 wordt ingevoerd of dat de invoering (weer) wordt uitgesteld.
We hebben ingezet op het realiseren, uitvoeren of afronden van de diverse plannen. We zien op dit moment twee ontwikkelingen. Ten eerste, door de oorlog in Oekraïne stijgen de prijzen op dit moment hard. Ook zijn hierdoor materialen beperkt beschikbaar. Voor de tweede helft van het jaar kunnen zich situaties gaan voordoen waarbij budgetten worden overschreden of de planning niet wordt gehaald. Ten tweede hebben we last van schaarste op de arbeidsmarkt. De situatie kan hierdoor ontstaan dat er keuzes moeten worden gemaakt waarbij werkzaamheden anders worden geprioriteerd of worden getemporiseerd.
De afspraken uit het nationale Klimaatakkoord van juni 2019, waaraan de gemeenten zich vrijwel unaniem hebben verbonden, hebben tot nieuwe uitvoeringstaken bij gemeenten geleid, vooral voor de thema's Gebouwde omgeving en Opwek hernieuwbare Energie waarvoor een belangrijke regierol bij gemeenten is neergelegd. Uit de meicirculaire 2022 hebben wij een decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten klimaatakkoord ontvangen voor inzet personele capaciteit op Klimaattaken in 2022: € 241.562,-. De uitvoeringstaken liggen op het gebied van verduurzaming gebouwde omgeving, Mobiliteit, Energie-infrastructuur en elektriciteit (ruimtelijke inpassing en RES) en bedrijven (o.a. toezicht en handhaving).

Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving

Doel: Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen.

Doel: De kwaliteit van de leefomgeving voor flora en fauna is behouden en verbeterd

Dit doel van het milieubeleid is het borgen van de juiste ecologische voorwaarden voor natuur en biodiversiteit.

Doel: Er is een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving voor mensen

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Subdoel: Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen (onderdeel agenda Duurzaamheid 2018-2022).

Activiteiten

- Uitvoeren Warmtevisie

Omschrijving (toelichting)
Uiteindelijk moeten in 2050 alle woningen en gebouwen in de gemeente van het aardgas af zijn. Als eerste bescheiden stap tot 2030 zetten we in op isoleren en energiebesparen, met aandacht voor ventileren. Op dit moment zijn voor onze gemeente als alternatief voor aardgas vooral individuele oplossingen zoals warmtepompen en (hybride) oplossingen in beeld. Het uitgangspunt is ‘haalbaar en

betaalbaar’ en daar willen we ook ons duurzaamheidsfonds voor inzetten, naast landelijke regelingen. Het uitgangspunt voor de uitvoering is dat we samen met inwoners aan de slag gaan en actief op zoek gaan naar kansrijke gebieden en initiatieven in de gemeente. In de uitvoering hebben we aandacht voor energie-armoede. Via een SPUK-uitkering hebben wij rijksmiddelen ontvangen voor Aanpak Energie armoede: totaal € 810. 267,-. Hier wordt een plan van aanpak voor ontwikkeld.

Beleidsdocumenten

Klimaatakkoord
Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en VTH

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken

Doel: Leefbaardere kernen en buitengebied

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en een ‘goede fysieke leefomgeving’. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit is ontwikkeld en is gehandhaafd. Bestaande woningvoorraad is verbeterd en doorstroming naar passende woning is bevorderd.

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en een ‘goede fysieke leefomgeving’. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en meer passende vestigings- en expansiemogelijkheden voor lokale bedrijven

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van ‘een goede ruimtelijke ordening’ en een ‘goede fysieke leefomgeving’. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een

dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Gemeentelijk vastgoed dient bij te dragen aan het realiseren van de maatschappelijke en ruimtelijke beleidsdoelen

Subdoel: Invoering Omgevingswet

Activiteiten

- Uitvoeren ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet

Omschrijving (toelichting)
We bereiden ons voor op de invoering van de Omgevingswet. Deze Nederlandse wet beoogt een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht), door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet. De wet zorgt voor andere regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed. De Omgevingswet treedt op 01/01/2023 in werking. In het najaar wordt duidelijk of de wet daadwerkelijk op 01/01/2023 wordt ingevoerd of dat de invoering van de wet (weer) wordt uitgesteld.

Beleidsdocumenten

Beleidskader gemeentelijk vastgoed
Regionale woonagenda Twente

Verklaring verschillen programma Ruimte

Verklaring verschillen programma Ruimte

Programma Ruimte		
Lasten		
Doelenboom Openbare orde en veiligheid		0,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer	N	27.000,00
Doelenboom Duurzaamheid,Milieu en VTH		0,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH		0,00
	N	27.000,00
Baten		
Doelenboom Openbare orde en veiligheid		0,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer		0,00
Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH		0,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH	V	-165.000,00
	V	-165.000,00
Totaal Programma Ruimte	V	-138.000,00

Het voordeel van € 138.000 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Openbare ruimte en verkeer:
De energiekosten openbare verlichtingen zijn € 27.000 hoger dan geraamd. Voor verdere toelichting zie programma Bedrijfsvoering

Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH:
Opbrengst erfpacht is € 45.000 hoger dan geraamd, doordat dit nog vanaf 2019 in rekening gebracht moest worden. Dit betreft dus een eenmalig voordeel in 2022.

Op basis van extrapolatie is de verwachting dat de opbrengst leges omgevingsvergunning € 120.000 hoger uitvalt dan geraamd. Dit bedrag wordt als voordeel meegenomen in de berap.

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Inleiding

De opgave op het terrein van Economie en Vrijetijdsbesteding is het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dit betekent dat wij steeds afwegen wie welke rol vervult en dat er een nieuw samenspel tussen de gemeente en andere actoren ontstaat. De bijdrage die actoren leveren aan het maatschappelijk effect zijn het uitgangspunt, niet de instelling/organisatie. In samenspraak met de omgeving en onze partners willen wij de maatschappelijke meerwaarde verwoorden.

Wij zetten steeds meer in op het versterken van netwerken en onze relaties daarbinnen. Netwerken die enerzijds lokaal aanwezig zijn. Maar wij moeten ook steeds meer gebruik maken van regionale, provinciale, landelijke en grensoverschrijdende structuren en mogelijkheden. Binnen een netwerk gaat het ook vooral om het delen van kennis. Kennis, bijvoorbeeld over informatiebeveiliging of duurzaamheid, is niet alleen nodig voor een overheid maar ook voor ondernemers. Samen op zoek gaan naar nieuwe ideeën en mogelijkheden is belangrijk. Onze voorstellen zijn dan ook gericht op het verder vormgeven van het nieuwe samenspel: het relatiebeheer tussen gemeente, ondernemers, onderzoek, onderwijs, andere overheden, sportverenigingen, culturele instellingen en inwoners.

Het werkprogramma Economie omvat twee programmalijnen. De eerste programmalijn is ‘Meedoen’. Dit gaat over vrijetijdsbesteding. De tweede programmalijn is ‘Versterken Werkgelegenheid’. De opgave is om (samen) te werken aan de verbinding tussen Economische en Sociale Zaken. Het subdoel ‘Stimuleren werkgelegenheid’ heeft een plek gekregen in de doelenboom en In samenwerking met het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan duurzame werkgelegenheid. Een andere koppeling die sterker naar voren komt is de relatie met onderwijs. De verbinding met onderwijs is zichtbaar gemaakt door Onderwijs toe te voegen aan ‘Verbindingen met andere doelenbomen’, maar ook door vanuit de doelenboom Sociale Zaken te verwijzen naar de Twentse belofte in de doelenboom Onderwijs. Voor de koppeling tussen economische zaken en sociale zaken is een ontwikkelprogramma economie, werkgelegenheid en onderwijs opgesteld.

Doelenboom cultuur en recreatie & toerisme
Corona heeft grote impact op deze sector en de daarbij behorende doelstellingen. Er is de laatste jaren volop gewerkt om te komen tot een nieuwe recreatieve structuur t.b.v. lokale promotie die aansluit bij Gastvrij Twente. De nieuwe netwerkorganisatie houdt zich bezig met lokale promotie. De actualisatie van de Nota Vrijetijdseconomie (2022) moet hierbij aan gaan sluiten en zorgen voor integratie van de verschillende onderdelen uit de vrijetijdseconomie (cultuur en evenementen). Ook willen we verder inzetten op gebiedspromotie Engbertsdijkvenen en onderzoeken welke kansen er liggen om onder andere vrijetijdseconomie te versterken binnen onze gemeente. We blijven inzetten op het verder doorontwikkelen hiervan.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid
De verwachting is dat de economische visie aangescherpt moet gaan worden op basis van een economische analyse (2021)en de impact van corona. Dit geldt ook voor de Detailhandelsstructuurvisie (2022) en de uitvoering van deze visie in 2023 en verder. Dit zal de komende jaren veel aandacht vragen.

Met ingang van 2022 zal er geen structureel budget (25.000) meer zijn voor leader. Dit betekent niet dat we stoppen. Vanaf 2022 zullen co-financieringsvraagstukken voor leader gefinancierd worden uit andere budgetten zoals bijvoorbeeld het kernbudget of werkbudget economie. De omvang van het bedrag blijft gelijk aan 25.000 euro.

In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een toekomstgerichte visie voor het buitengebied van Twenterand. Dit proces zal in 2022 worden afgerond. In de integrale visie komen de verschillende thema's samen. Onderdeel van deze visie is een uitvoeringsprogramma, dit zal eind 2022 c.q. begin 2023 opgepakt worden. Bij de begrotingsbehandeling zal waar mogelijk concreter op de prioriteiten van de verschillende thema's voor 2023 in worden gegaan.

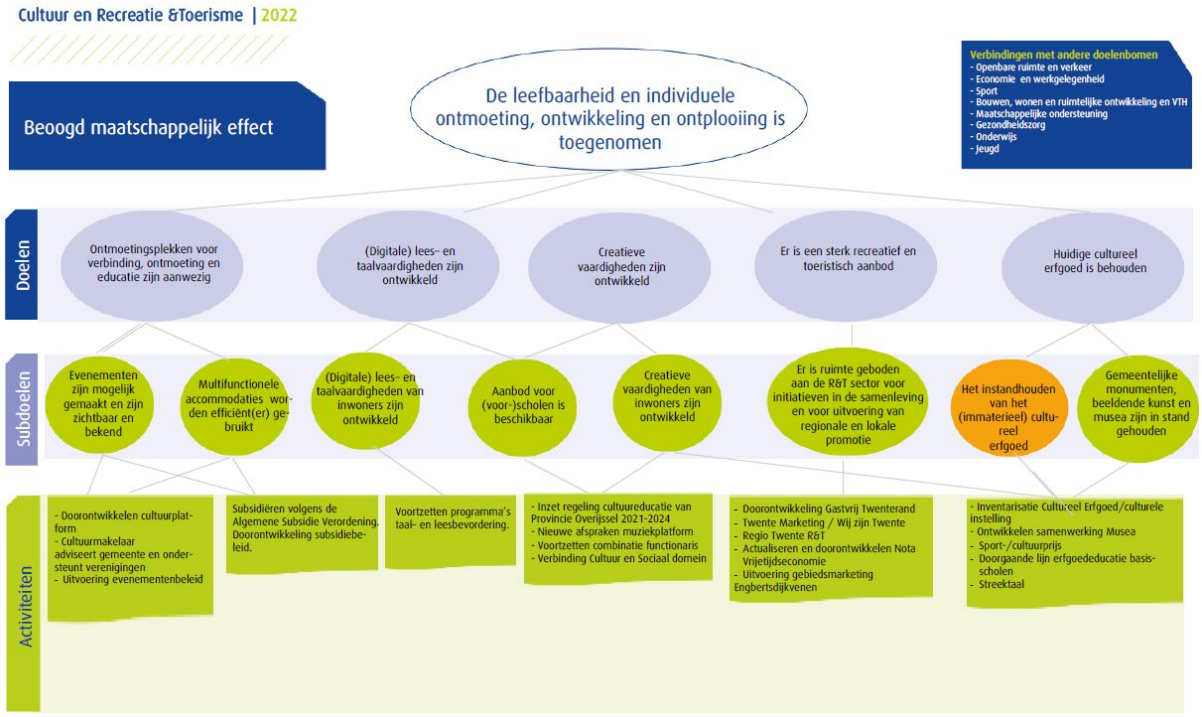
Doelenboom sport

De gemeenten heeft verschillende sportaccommodaties en sportvoorzieningen, dit zijn de basisvoorzieningen binnen onze gemeente. Het accommodatiebeleid voor deze voorzieningen is verouderd en moet worden geactualiseerd. Belangrijke opgave is om het bestaande steeds meer en beter gezamenlijk te gebruiken, ook duurzaamheid (bijvoorbeeld ledverlichting) en zelfwerkzaamheid zijn onderdelen die aangepast moeten worden. Ter ondersteuning willen wij de bestaande voorzieningen beter inzichtelijk hebben, inclusief de maatschappelijke bijdrage die geleverd wordt. Dit is ook van belang om op termijn de financien van de gemeente beheersbaar te houden.

Als gevolg van corona heeft de focus vooral gelegen op het ondersteunen en informeren van verenigingen. Waarbij er ook aandacht is voor de effecten van corona op de ontwikkeling van de ledenaantallen. Deze informatie zal mee worden genomen in de te actualiseren sportvisie. De sportvisie is de kapstok voor andere beleidsstukken. De sportvisie zal vervolgens doorvertaald moeten worden naar diverse beleidsthema's om de doelstelling van 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen te halen.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

Hieronder wordt verstaan lectuur, literatuur, maar ook digitale media en dergelijke.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of middel wordt ingezet, zowel actief, receptief en reflectief. Cultuuruitingen kunnen een middel zijn om andere leergebieden te ondersteunen, zoals geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, economie of wiskunde.

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen. Gastvrij Twenterand werkt voor en met de recreatieve ondernemers in Twenterand. Marketing Oost verzorgt de promotie van Twente.

Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Activiteiten

- Uitvoering evenementenbeleid
  Omschrijving (toelichting)
  Doordat er een prioritering heeft moeten plaatsvinden op de huisvestingsvraagstukken voor o.a. arbeidsmigranten vluchtelingen uit Oekraine is de medewerker op de functie van vrijetijdseconomie hiervoor vrijgemaakt. Dit betekent dat er geen uitvoering gegeven kan worden aan de vaststelling en de uitvoering van het Evenementenkompas.

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Activiteiten

- Doorontwikkeling subsidiebeleid
  Omschrijving (toelichting)
  In 2021 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het subsidiebeleid. Eind 2021 is besloten dit proces on-hold te zetten en na de gemeenteraadsverkiezingen op te pakken mede vanwege het proces TDFG (Twenterand Duurzaam Financieel Gezond). Uitgangspunten voor dit beleid zijn opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord. Na het zomerreces zal het proces naar verwachting opnieuw opgepakt worden.

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Activiteiten

- Actualiseren Nota Vrijetijdseconomie
  Omschrijving (toelichting)
  Doordat er een prioritering heeft moeten plaatsvinden op de huisvestingsvraagstukken voor o.a. arbeidsmigranten vluchtelingen uit Oekraine is de medewerker op de functie van vrijetijdseconomie hiervoor vrijgemaakt. Dit betekent dat de actualisatie van de nota Vrijetijdseconomie niet in 2022 wordt vastgesteld.

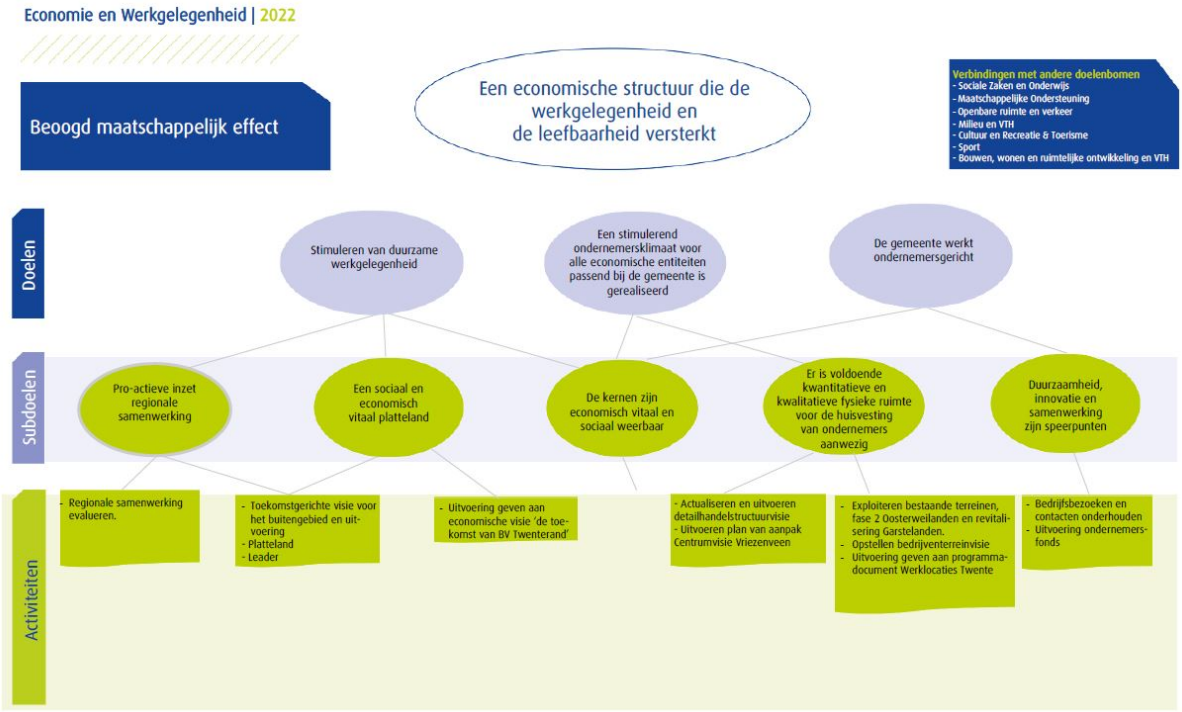
- Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijkvenen
  Omschrijving (toelichting)
  In 2021 is de gemeente gestart met de marketing voor Engbertsdijksvenen. Hier wordt in 2022 aan gewerkt. Een Leaderaanvraag voor dit gebied is in voorbereiding.

Beleidsdocumenten

Cultuuropdracht 2021-2024
Cultuureducatieplan basisonderwijs Twenterand 2021-2024

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Activiteiten

- Platteland

Omschrijving (toelichting)
In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een toekomstgerichte visie voor het buitengebied van Twenterand. Dit proces zal in 2022 worden afgerond. In de visie komen de verschillende thema's samen in een integrale visie. Onderdeel is een uitvoeringsagenda. De uitvoering hiervan zal naar verwachting eind 2022, begin 2023 opgepakt worden.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Activiteiten

- Detailhandelsstructuurvisie

  Omschrijving (toelichting)
  Het actualiseren van de huidige Detailhandelstructuurvisie heeft nog niet plaatsgevonden. Er is geconstateerd, gelet op allerlei ontwikkelingen, dat er een volledige nieuwe visie nodig is. De huidige Detailhandelstructuurvisie heeft een doorlooptijd tot en met 2022. In 2021 hebben de eerste gesprekken met betrokken partijen plaats gevonden. In de loop van de zomerperiode worden de processen voorbereid. Vaststelling van de Detailhandelstructuurvisie door de raad wordt niet eerder verwacht dan in 2023.

- Exploiteren bestaande terreinen en revitalisering Garstelanden.

  Omschrijving (toelichting)
  De revitalisering van Garstelanden is nog niet opgepakt. Samen met ondernemers moet worden gekeken en gewerkt aan het bedrijventerrein. Door corona was het niet gewenst om met groepen ondernemers in gesprek te gaan. Aan de uitbreiding van bedrijventerrein Garstelanden is gewerkt. Gezien de ligging nabij het Natura 2000 gebied Engbertsdijkvenen moesten er nieuwe berekeningen en beoordelingen worden uitgevoerd. Dit heeft het proces vertraagd. Inmiddels is het bestemmingsplan definitief en is de uitgifte opgepakt.

- Opstellen bedrijventerreinvisie

  Omschrijving (toelichting)
  Het is van belang om samen met Ondernemend Twenterand te kijken naar de toekomst van bedrijventerreinen. We gaan als gemeente een lokaal behoefte-onderzoek laten uitvoeren die als input dient voor de afspraken met de Provincie.

- Uitvoeren plan van aanpak Centrumvisie Vriezenveen

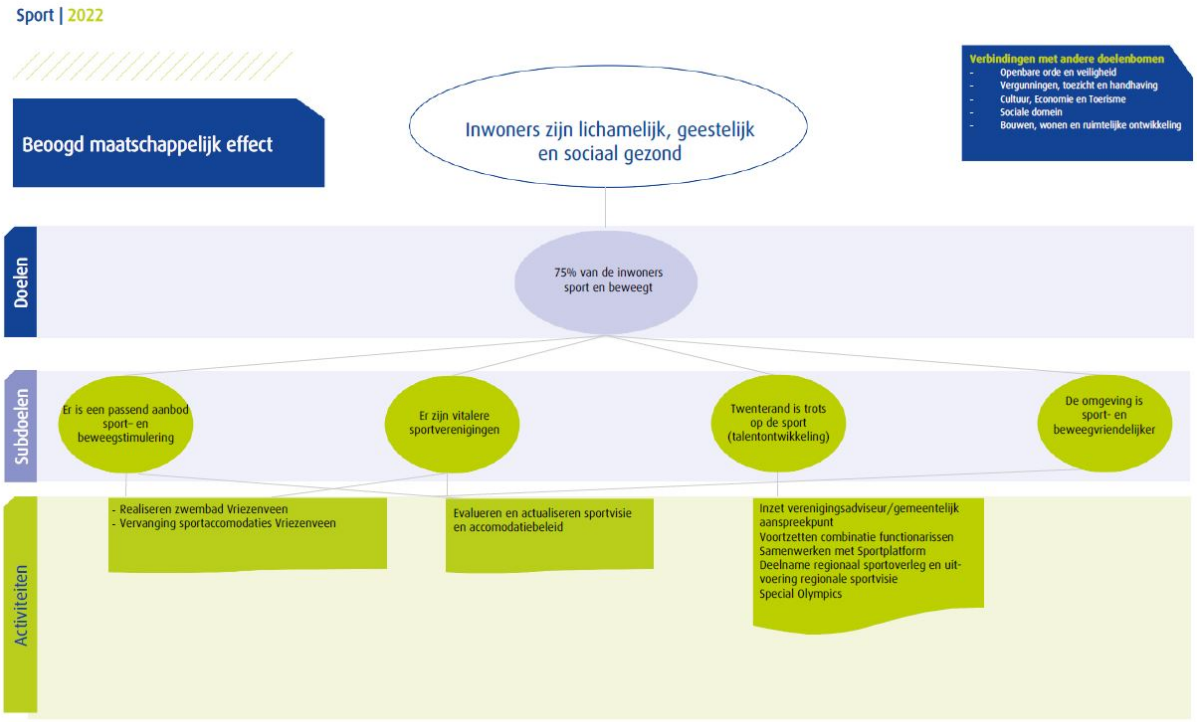
  Omschrijving (toelichting)
  Er wordt uitvoering gegeven aan het dorpsarrangement, waarvoor we subsidie hebben ontvangen. Door de Vriezenveense Ondernemersvereniging is een dorpsmanager aangesteld. Hieraan dragen wij als gemeente bij.
  In samenwerking/afstemming met de dorpsmanager worden de andere onderdelen van het dorpsarrangement in uitvoering genomen.

Beleidsdocumenten

Detailhandelsstructuurvisie 2017-2022

Doelenboom Sport

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.
De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie. De onderzoeken naar deelname worden uitgevoerd door Sportservice Overijssel. De metingen uit 2016 laten het volgende beeld zien:

	Sportdeelname Ned.	Norm gezond bewegen
4-18 jaar	75%	7%
19-65 jaar	46%	59%
65+	33%	68%

Het streven is om in deze collegeperiode 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen. Dat houdt in dat met name op de doelgroep vanaf 19 jaar ingezet wordt.

Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en beweegstimulering

Activiteiten

- Realisatie en oplevering zwembad Vriezenveen
  Omschrijving (toelichting)

Op 4 maart 2022 zijn de bouwwerkzaamheden gestart. De oplevering en in gebruik name van het zwembad staat gepland voor september 2023. Het project loopt volgens de vastgestelde planning.

Het project staat financieel onder druk als gevolg van risico's op het gebied van financiën, tijd en kwaliteit. Eind vorig jaar hadden we te maken met sterk oplopende bouwkosten vanwege de extreme stijging van energiekosten en Corona-maatregelen, de beschikbaarheid van technisch personeel en verstoringen in de aanlevering van bouwmaterialen.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn met name de kosten van staal, beton en energie nog verder gestegen. Ook is het risico van verstoringen in de aanlevering van bouwmaterialen als gevolg van de oorlog nog actueel. Hoewel de aannemers aangeven dat er op dit moment geen tekort is aan bouwmaterialen, zijn er wel degelijk zorgen dat bepaalde materialen niet of pas later kunnen worden geleverd.

Tegenvallers worden vooralsnog opgevangen binnen de begroting. Gelet op de huidige maatschappelijke en economische omstandigheden is het echter niet ondenkbeeldig dat er in de toekomst overschrijdingen kunnen optreden.

- Vaststellen en implementeren sportvisie en sportaccommodatiebeleid

Omschrijving (toelichting)
Het proces om te komen tot een geactualiseerde sportvisie en een nieuw sportaccommodatiebeleid loopt.
Juni 2022 is een concept projectopdracht Sportaccommodatiebeleid geformuleerd.

- Vervanging sportaccommodaties

Omschrijving (toelichting)
In Vriezenveen staan een aantal sportaccommodaties die aan vervanging toe zijn. Het gaat om sporthal De Stamper, de semi permanente sporthal en het gymlokaal aan de Krijgerstraat. Gezien de impact op het gebied (ontwikkeling sportaccommodaties, ontsluiting wegen en woningbouw) zal een integrale visie t.b.v. de gebiedsontwikkeling moeten worden opgesteld.

Subdoel: Twenterand is trots op de sport (talentontwikkeling)

Activiteiten

- Special Olympics

Omschrijving (toelichting)
In 2022 zijn de Special Olympics in Twente georganiseerd. Binnen Twenterand is het korfbaltoernooi succesvol georganiseerd door de lokale korfbalverenigingen. Er kan terug geblikt worden op een prachtig evenement. Daarnaast heeft de werkgroep SONS een onderzoeksrapport opgeleverd over de samenwerking binnen en tussen de veertien Twentse gemeenten ten behoeve van het aangepaste sportaanbod en de deelname daaraan.

Beleidsdocumenten

Projectplan Loopland Overijssel 20072018.pdf
Sport en bewegen in Twente versie 14 nov 2017.pdf
Sportvisie Twenterand 2018-2021.pdf

Verklaring verschillen programma Economie en vrijetijdsbesteding

Verklaring verschillen programma Economie en Vrijetijdsbesteding

Programma Economie en vrije tijdsbesteding		
Lasten		
Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme		0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	N	4.000,00
Doelenboom Sport	N	15.500,00
	N	19.500,00
Baten		
Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme		0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid		0,00
Doelenboom Sport		0,00
		0,00
Totaal programma Economie en vrije tijdsbesteding	N	19.500,00

Het nadeel van € 19.500 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Economie en werkgelegenheid:
De energiekosten van de warenmarkt zijn € 4.000 hoger dan geraamd. Voor verdere toelichting zie programma Bedrijfsvoering

Sport:
De energiekosten van de sporthal de Stamper zijn € 15.500 hoger dan geraamd. Voor verdere toelichting zie programma Bedrijfsvoering

Programma Fundament

Inleiding

In plaats van Fundament spreken we voortaan over Bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering gaat over de werking van onze gemeente, toegelicht op drie gebieden. Onze dienstverlening aan inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, zie hiervoor ook ‘Doelenboom Dienstverlening’. Onze bedrijfsvoering bestaand uit het verzorgen van randvoorwaardelijke zaken, van informatie en van advies. En onze griffie die de raad ondersteunt en adviseert ten behoeve van een hoogwaardige kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming. De belangrijkste ontwikkelingen op deze gebieden worden hieronder benoemd.

De oorlog in Oekraïne heeft in het eerste half jaar 2022 invloed gehad op de uitvoering van werkzaamheden van de frontoffice en burgerzaken. Inwoners en ondernemers namen veel meer dan normaal contact op met de gemeente. In korte tijd is een goed werkende takenverdeling opgezet met ZorgSaam en Vluchtelingenwerk. En Burgerzaken heeft inmiddels 162 Oekraïense vluchtelingen ingeschreven in de BRP en voorzien van een BSN nummer.

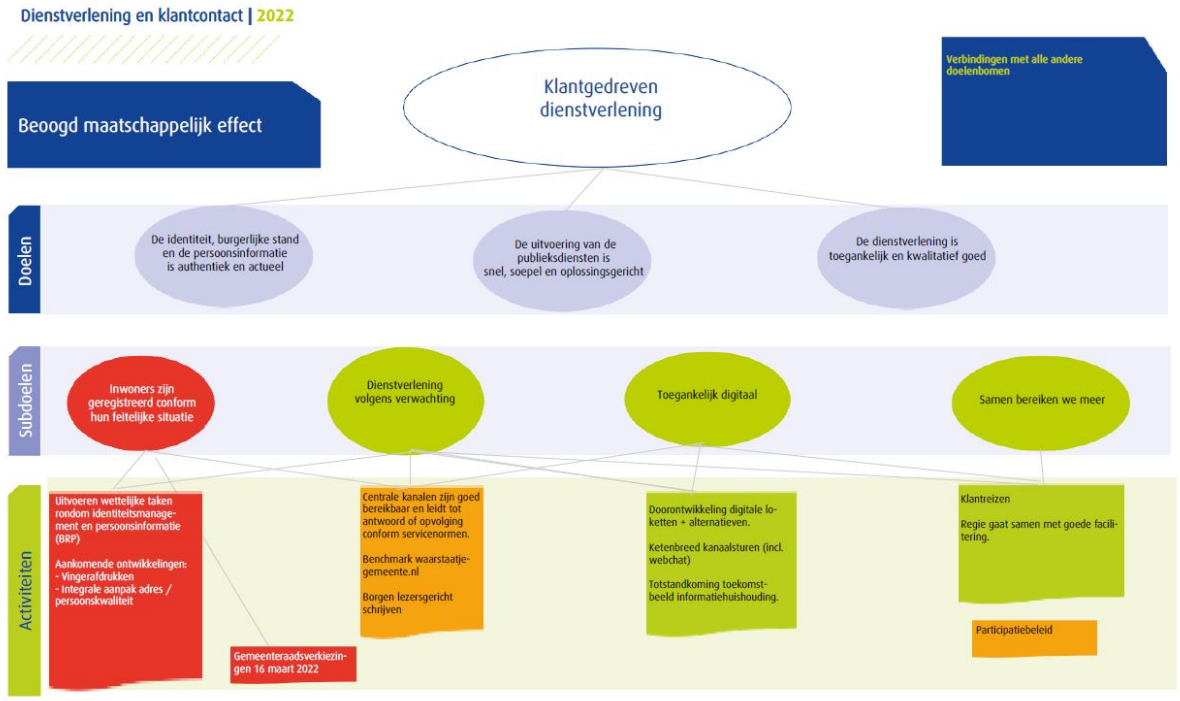
In verlengde hiervan zien we de landelijke onmacht op het gebied van vluchtelingenopvang waarbij het Rijk zich steeds meer richt op gemeenten en daarbij ook dwang steeds meer in beeld komt met mogelijk ook gevolgen voor onze gemeente.

We zijn in gesprek met de gemeente Ommen over een mogelijke samenwerking op gebied van Publieksdiensten. We verkennen de mogelijkheden om de taken van de Publieksdiensten uit te gaan voeren voor de gemeente Ommen, ingaande op 1 januari 2023.

Net als vrijwel iedereen hebben we te maken met een sterk opgelopen inflatie en dreigt energie schaarste, vooral wat gas betreft. Dit laatste kan stevige financiële gevolgen krijgen voor onze gemeente omdat we i.v.m. sancties van de EU tegen Rusland verplicht zijn onze leveringscontracten voor gas voor 10 oktober 2022 te beëindigen. Dat betekent dat we onze gasinkoop opnieuw moeten aanbesteden en die aanbesteding leidt mogelijk tot fors hogere kosten.

Doelenboom Dienstverlening en klantcontact

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

Klantgedreven dienstverlening

Doel: De identiteit, burgerlijke stand en de persoonsinformatie is authentiek en actueel

Bij geboorte of bij binnenkomst van elke nieuwe inwoner van Nederland wordt de identiteit vastgesteld en vastgelegd. Alle inwoners van de gemeente Twenterand zijn geregistreerd met een set van gegevens in de basisregistratie (BRP). De kwaliteit wordt bepaald door de actualiteit en authenticiteit van de geregistreerde gegevens. De persoonsgegevens moeten van een kwalitatief hoog niveau zijn, omdat honderden publieke instellingen deze gegevens gebruiken in hun contacten met de inwoners. Op basis hiervan hebben inwoners bepaalde rechten en kunnen zij gebruik maken van bepaalde diensten en voorzieningen.

Doel: De uitvoering van de publieksdiensten is snel, soepel en oplossingsgericht

De uitvoering van de Publieksdiensten is snel, soepel en oplossingsgericht en sluit steeds meer aan bij het besef dat mensen graag zelf hun zaken regelen, wanneer het hen uitkomt. Ook in 2022 zal verder worden geïnvesteerd in kanaalonafhankelijk werken, responsieve E-formulieren via digitaal loketten. Voor mensen die dit niet kunnen, bieden we ondersteuning en alternatieven. Standaard waar het kan, persoonlijk en op maat waar het moet. De inrichting van selfservice vereist beschikbaarheid van systemen, beveiliging en ICT-infrastructuur.

Doel: De dienstverlening is toegankelijk en kwalitatief goed

Bij klant gedreven dienstverlening geloven we dat de kracht voor goede dienstverlening in de betrokkenheid en professionaliteit zit van de medewerkers. Toegankelijk qua (toegangs-)kanalen en werken volgens onze dienstverleningskernwaarden: professioneel, invoelend en respectvol, oplossingsgericht en transparant. De logica (of de beleving) van de inwoner is daarbij belangrijk, onze organisatie is daarbij zoveel mogelijk ondersteunend. We zorgen dat de verwachting rondom onze dienstverlening helder is. Wij verbeteren onze kwaliteit door monitoring en vragen aan klanten.

Subdoel: Samen bereiken we meer

Activiteiten

- Klantreizen

Omschrijving (toelichting)
Het principe van een klantreis is een relatief eenvoudige. Het is de reis die een inwoner of ondernemer langs de gemeente aflegt voor het behalen van een persoonlijk doel, bv aanvraag paspoort, verbouwing van een huis enz. In 2022 willen we net als in 2021 klantreizen inzetten voor het inrichten en verbeteren van klantprocessen. Vanwege andere prioriteiten zal deze verbetering in 2022 nog niet plaatsvinden.

Verklaring verschillen programma Fundament

Verklaring verschillen programma Fundament

Programma Fundament		
Lasten		
Doelenboom Dienstverlening	V	-16.000,00
Bedrijfsvoering	N	194.000,00
	N	178.000,00
Baten		
Doelenboom Dienstverlening		0,00
Bedrijfsvoering	V	-549.000,00
	V	-549.000,00
Totaal programma Fundament	V	-371.000,00

Het voordeel van € 371.000 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Bedrijfsvoering:
De verzekeringspremies zijn gestegen maar dit is per abuis niet verwerkt in de begroting. Daardoor ontstaat er een nadeel van € 21.000 op het de totale verzekeringspost. Dit nadeel wordt onder andere veroorzaakt door de cyberverzekering en de premie die wij betalen voor leegstaande panden. Deze panden worden om niet verhuurd aan instanties, de gemeente betaalt de premie en berekent dit niet door aan deze instanties. In de begroting 2023 e.v. zijn de bedragen reeds opgehoogd in de upn.

Energiekosten worden overschreden. De overschrijding is o.a. te verklaren door:
- Stijgende energieprijzen, energiebelastingen, opslag duurzame energie en netwerkkosten
- Toename van leegstaande gebouwen (met name schoolgebouwen)
- Geen btw terugvordering meer op producten sport.

Door gezamenlijke inkoop met de overige Twentse Gemeenten van energie wordt een lagere prijs bedongen voor de energie, echter dit neemt niet weg dat de tarieven toch gestaag stijgen. De eventuele gevolgen / consequenties van Gazprom Energy zijn nog niet bekend en dus ook niet in dit bedrag verwerkt.
Voor 2022 verwachten we een overschrijding van € 85.000. Deze overschrijding zit op 3 programma's, op bedrijfsvoering € 38.500, op Ruimte € 27.000 en op Eoncomie € 19.500.

In de kadernota 2022 is het budget Abonnementen verlaagd met € 26.000 naar € 30.700. Deze post wordt nu echter al overschreden met meer dan 100%. Er zouden een aantal abonnementen worden opgezegd, bv. Kluwer Legal Intelligence en I-navigator. Deze bezuiniging kan niet gehaald worden omdat hiermee de kwaliteit van de ambtelijke organisatie te veel onder druk komt te staan. Dit is een nadeel van € 40.000. In de begroting 2023 e.v. is dit reeds verwerkt in de upn.

Onderhoud software: een eenmalige extra last van € 37.500,- Het betreft dubbele lasten ivm vervanging eSuite. Vanaf april 2022 betalen we voor het nieuwe pakket Djuma van Circle en daarnaast blijft de eSuite nog tot 31 december 2022 operationeel. Dit is reeds in college en raad behandeld.

De arbokosten zijn gestegen doordat het aantal medewerkers is gestegen. Daarnaast is er ook sprake van extra kosten individuele medewerkers inzake specialistische begeleiding door anderen (medici) dan de bedrijfsarts of coach arbeid en gezondheid van onze arbodienst. Voorgesteld wordt om zowel in 2022 als ook in 2023 e.v. de post Arbo te verhogen met € 10.000,00.

Vervanging verouderde apparatuur lokale omroep is per abuis 2x geraamd: 1x op product 45100 Lokale omroep t.l.v. de reserve coalitie akkoord (dat is juist) en daarnaast nog een keer op dit product Voorlichting. Dit is dus een eenmalig voordeel van € 25.000.

In verband met het vertrek van 2 wethouders is de verwachting op dit moment dat de post pensioenen en uitkeringen B&W met € 75.000 zal overschrijden. Dit is een structurele stijging, dus ook in de begroting 2023 en verder zal een hoger bedrag geraamd moeten worden van € 55.000.

De verbouwing van het gemeentehuis is nog niet gerealiseerd. De geraamde verhuuropbrengst van € 85.000 wordt derhalve nu nog niet gehaald. Er komt ongeveer een bedrag van € 30.000 binnen in 2022, dus € 55.000 nadeel.

Het voordeel vanuit de meicirculaire is hoger dan in de raadsbrief is aangegeven. Per abuis is in de berekening voor de doeluitkeringen niet de mutatie meegenomen, maar het hele bedrag van de doeluitkering. Deze herberekening levert een extra voordeel op van ruim € 3 ton t.o.v. het bedrag uit de raadsbrief, waardoor het voordeel van de meicirculaire € 604.000 is.

De loonkostenstijging in 2022 is 4,3% (inflatie). In onze begroting 2022 zit 2,3%, dus 2% te weinig. 2% extra is € 329.000. Daar we nog steeds moeite hebben met het invullen van vacatures èn uit de jaarrekening 2021 € 1,2 mln. eenmalig beschikbaar is gesteld voor inhuur personeel in 2022, is er momenteel nog geen overschrijding op de salarispost. We stellen derhalve voor deze loonkostenstijging niet te verwerken in 2022.

Projecten

Project Zwembad Vriezenveen

Op 30 juni 2020 heeft de gemeenteraad besloten een nieuw overdekt zwembad voor de gemeente Twenterand te realiseren op sportpark Het Midden en het college van B&W opdracht te geven voor de ontwikkeling van een nieuw overdekt zwembad op sportpark Het Midden.
De opgave is de realisatie van een overdekt zwembad met drie baden, te weten een 6-baans 25m sportbad, een doelgroepenbad en een peuterbad.

Op 4 maart 2022 zijn de bouwwerkzaamheden gestart. De oplevering en in gebruik name van het zwembad staat gepland voor september 2023. Het project loopt volgens de vastgestelde planning.

Voor het project is een budget van € 10,1 miljoen beschikbaar gesteld. Het project staat financieel onder druk als gevolg van risico's op het gebied van financiën, tijd en kwaliteit. Eind vorig jaar hadden we te maken met sterk oplopende bouwkosten vanwege de extreme stijging van energiekosten en corona-maatregelen, de beschikbaarheid van technisch personeel en verstoringen in de aanlevering van bouwmaterialen.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn met name de kosten van staal, beton en energie nog verder gestegen. Ook is het risico van verstoringen in de aanlevering van bouwmaterialen als gevolg van de oorlog nog actueel. Hoewel de aannemers aangeven dat er op dit moment geen tekort is aan bouwmaterialen, zijn er wel degelijk zorgen dat bepaalde materialen niet of pas later kunnen worden geleverd.

Gelet op de huidige maatschappelijke en economische omstandigheden is het echter mogelijk dat er in de toekomst overschrijdingen kunnen optreden. Zodra dit het geval is zal de raad bijtijds worden geïnformeerd en een voorstel tot extra middelen worden voorgelegd.

Project Herinrichting gemeentehuis

Zowel de vervanging van de achtergevel als de voorbereiding herinrichting van het gemeentehuis zijn aanbesteed en gegund.
Het proces van afstemming en fijnslijpen van het concept loopt conform planning. In september zal de aanbesteding van de uitvoering van het technisch ontwerp plaatsvinden. De gunning is in december.
De verwachting is dat de herinrichting in september 2023 gereed zal zijn.
De vervanging van de achtergevel waarmee gestart zou worden in juni van dit jaar heeft vertraging opgelopen door de schaarste van materialen (stenen) in de markt.
De voorbereiding van de werkzaamheden zal na de bouwvak gestart worden. Na de levering van de materialen per september /oktober wordt ook met het metselwerk gestart. Oplevering in januari/februari.
Gelet op de ontwikkelingen in de bouwmarkt en de markt voor bouwmaterialen is het mogelijk dat er sprake zal zijn van financiële overschrijdingen. Daarnaast wordt momenteel onderzocht of enkele belangrijke en noodzakelijke voorzieningen, die een indirecte relatie hebben met de herinrichting, gelijk met de herinrichting meegenomen kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan ICT-voorzieningen. Ook een aantal aanpassingen die uit kostenoverwegingen eerder niet meegenomen waren, worden hierin gelijk meegenomen omdat deze aanpassingen vroeg of laat toch dienen te worden opgepakt. Zodra dit blijkt zal de raad worden geïnformeerd en zal een voorstel tot extra middelen worden voorgelegd.

Financiële positie en ontwikkeling

Financiële positie en ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat het financiële rapportagedeel van deze berap. Onderstaand worden de afwijkingen per programma aangegeven, alsmede de uitkomsten hiervan voor de resultaatbestemming. Tot slot wordt een toelichting gegeven, waarin per programma de verschillende mutaties nader worden verklaard.

Overzicht van baten en lasten per programma

	Lasten	Baten
Programma Sociaal Domein		
Mutaties Berap 2022:	-783.405,00	19.000,00
Programma Ruimte		
Mutaties Berap 2022:	27.000,00	-165.000,00
Programma Economie en vrije tijdsbesteding		
Mutaties Berap 2022:	19.500,00	0,00
Programma Fundament		
Mutaties Berap 2022:	178.000,00	-549.000,00
Totaal	**-558.905,00**	**-695.000,00**
Resultaat voor bestemming		-1.253.905,00

4.2 Resultaatbestemming

	Storting	Onttrekking
Mutaties Berap 2022	0,00	0,00
Begroting 2022 geactualiseerd n.a.v. Berap 2022	0,00	0,00

Resultaat voor bestemming	-1.253.905,00
Berap: mutaties reserves	0,00
Resultaat na bestemming	-1.253.905,00

Resultaatbestemming

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (B.B.V.) is het verplicht de gemeenteraad een begroting aan te bieden die is geschoond van stortingen in en onttrekkingen aan reserves. Dit is het zogenaamde resultaat voor bestemming. Vervolgens dient aangegeven te worden welke bedragen aan welke reserves moeten worden onttrokken dan wel worden toegevoegd en op welke programma's dit betrekking heeft. Na deze toevoegingen en onttrekkingen (de resultaatbestemming) volgt het resultaat na bestemming. Op deze manier wordt voor de raad inzichtelijk gemaakt hoeveel aan reserves wordt toegevoegd en onttrokken, zonder dat dit hun budgetrecht aantast.

Toelichting overzicht 'baten en lasten per programma'

Resultaatbestemming.

Het inzichtelijk maken van deze regelgeving voor wat betreft de resultaatbestemming is door ons opgenomen onder het financiële overzicht "baten en lasten per programma". Zoals uit het betreffende overzicht blijkt, sluit de begroting 2022 (geschoond van stortingen in en onttrekkingen aan reserves) bij deze berap met een voordelig saldo van € 1.253.905. Dit noemen we het zogenaamde resultaat voor bestemming.

Berekening:		
- stijging lasten 2022	N	-558.905,00
- stijging baten 2022	V	-695.000,00
- resultaat voor bestemming	V	-1.253.905,00

Budgettaire ontwikkelingen

De Berap van 2022 betreft de periode tot 1 augustus 2022, en neemt de verschillen en ontwikkelingen mee, welke door de afdelingen zijn opgemerkt. Een aantal verschillen resulteert in mee- en tegenvallers. Deze worden onderstaand genoemd.

Programma 1 Sociaal Domein

Lasten

Doelenboom Sociale zaken	V	-243.000,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	V	-500.000,00
Doelenboom Gezondheidszorg		0,00
Doelenboom Onderwijs	N	21.595,00
Doelenboom Jeugd	V	-62.000,00
	V	-783.405,00

Baten

Doelenboom Sociale zaken		0,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning		0,00
Doelenboom Gezondheidszorg		0,00
Doelenboom Onderwijs	N	19.000,00
Doelenboom Jeugd		0,00
	N	19.000,00

Totaal Programma 1	V	**-764.405,00**

Programma 2 Ruimte

Lasten

Doelenboom Openbare orde en veiligheid		0,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer	N	27.000,00
Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH		0,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH		0,00
	N	27.000,00

Baten

Doelenboom Openbare orde en veiligheid		0,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer		0,00
Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH		0,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH	V	-165.000,00
	V	-165.000,00

Totaal Programma 2	V	**-138.000,00**

Programma 3 Economie en vrije tijdsbesteding

Lasten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme		0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	N	4.000,00
Doelenboom Sport	N	15.500,00

	N	19.500,00
Baten		
Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme		0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid		0,00
Doelenboom Sport		0,00
		0,00
Totaal Programma 3	N	**19.500,00**

Bedrijfsvoering

Lasten		
Doelenboom Dienstverlening	V	-16.000,00
Paragraaf Bedrijfsvoering	N	194.000,00
	N	178.000,00
Baten		
Doelenboom Dienstverlening		0,00
Paragraaf Bedrijfsvoering	V	-549.000,00
	V	-549.000,00
Totaal Programma 4	V	**-371.000,00**

Resultaatbestemming

Storting reserve		0,00
Onttrekking reserve		0,00
		0,00

Berap 2022:		
Programma Sociaal Domein	V	-764.405,00
Programma Ruimte	V	-138.000,00
Programma Economie en vrije tijdsbesteding	N	19.500,00
Programma Fundament	V	-371.000,00
Totaal voordeel Berap 2022	V	**- 1.253.905,00**